

akti+

Peklem jihoamerické džungle

Studenti Univerzity obrany absolvovali před státní zkouškou kurz pořádaný francouzskou cizineckou legií

report

Připraveno
ve spolupráci
s redakcí:

V taktickém vzdušném výsadku tisícovky výsadkářů byly i dvě stovky paragánů z Chrudimi

Tisíc výsadkářů ve vzduchu

Taktický vzdušný výsadek, aeromobilní operace, patrolování formou léček a přepadů. To byly hlavní úkoly pro dvě stovky příslušníků 43. výsadkového praporu z Chrudimi, kteří se na několik dní stali součástí 91. průzkumného praporu 173. výsadkové brigády americké armády v rámci cvičení Saber Junction 2018 ve výcvikovém centru ozbrojených sil USA v německém Hohenfelsu.

Armáda jednoho ze tří států nepřátelské aliance se vylodila v Polsku, násilně překročila hranice a vytlačila alianční jednotky NATO až na německo-polské hranice. V tuto chvíli se tři armády nepřátelských států chystají zaútočit na Německo, Rakousko a Maďarsko. Takový byl scénář mezinárodního cvičení Saber Junction 2018, do něhož se zapojilo téměř šest tisíc vojáků výsadkových jednotek z několika států Aliance. Mezi nimi byly i dvě stovky českých paragánů z Chrudimi.

Čeští výsadkáři s americkými padáky

Čeští výsadkáři o síle jedné roty se od poloviny září do začátku října účastnili certifikačního cvičení 173. výsadkové brigády americké armády, a jako součást 91. průzkumného praporu plnili celé spektrum operací v rámci daného scénáře v konfliktu střední intenzity.

„Součástí taktického vzdušného výsadku téměř tisícovky výsadkářů, které proběhlo za soumraku v několika průletech, byli i naši výsadkáři,“ konstatuje kapitán Lukáš Pícek, velitel 3. výsadkové roty. „Pro dvě stovky našich výsadkářů to byla zcela mimořádná a cenná zkušenost, protože si na vlastní kůži vyzkoušeli hromadný seskok tisícovky výsadkářů, který byl navíc situovaný do velmi obtížného nerovného terénu.“

Naši výsadkáři v tomto hromadném seskoku použili americké padáky T11 a T10. Seskoky se uskutečnily z výšky 250 metrů z letounů americké armády C-130 Herkules a C-17 Globemaster. Výsadkový prapor z Chrudimi v rámci cvičení Saber Junction 2018 nepůsobil v Hohenfelsu s žádnou technikou, byl zasazen pomocí taktického vzdušného výsadku a během dalších deseti dnů musel operovat v určeném prostoru s veškerým materiálem, s nímž provedl seskok.

Zásoby na tři dny

„Logisticky je naše jednotka vybavena na tři dny a její dozásobení proběhne bez toho, abychom se vrátili zpět na základnu,“ vysvětluje kapitán Pícek. „Vodou, jídlem a municí budou proto jednotky postupně doplňovány pozemními i vzdušným konvojem. Naším úkolem po vysazení je v první fázi vytvořit určitou linii, která zamezí pronikání speciálních jednotek nepřátelského průzkumu tak, aby nemohly rozkrývat naše místa velení, ohlašovat naše pozice a následně je ničit dělostřelectvem. V druhé fázi, kdy budeme posíleni pozemními jednotkami s technikou, dojde k obraně proti nepřátelskému mechanizovanému praporu, který se pohybuje na bojových vozidlech pěchoty (BVP) a tancích T-72, a náš 91. prapor, kterého jsme součástí, má za úkol oslabovat nepřítele kombinovanými údery, ať už za podpory letectva, dělostřelectva, přímou palbou a zejména léčkami a přepady.“

formou léček a přepadů," informuje major Roman Příhonský, zástupce velitele 43. výsadkového praporu Chrudim. „Posledním úkolem jednotky bylo také prověření základních taktických postupů nejnižších celků výsadkových jednotek a naším cílem je implementovat nové dané postupy a metody do rozvoje v oblasti výcviku výsadkového vojska a případně se připravit na transformaci výsadkového praporu na pluk," dodává major Příhonský.

Čeští výsadkáři patří k evropské elitě

Príslušníci 43. výsadkového praporu jsou ze strany Aliance bráni jako špička výsadkových jednotek v Evropě. Čeští výsadkáři spolupracují se 173. výsadkovou brigádou americké armády velmi dlouho. Proto už před lety přizpůsobili české taktické standardy americkým. Na naše výsadkáře však má česká armáda větší požadavky. Za rok musí například skočit více než desetkrát za rok, kdežto americkému výsadkáři stačí pouze čtyři seskoky.

„Na americké padáky jsou naši výsadkáři zvyklí a není pro ně problém na nich tady v Hohenfelsu skákat," vysvětluje major Příhonský. „Rozdíl však je v taktických vestách a ve zbraních. Američané při seskoku mají už vesty na sobě, takže se na zemi nezdržují s jejich nasazením. Zbraň nemají uvnitř vaku jako my, ale mají ji umístěnou mimo vak a je připravena

Jednotka by měla nepřítele dostat do takové fáze vyčerpání, aby neměl dostatečné síly na to, aby dál pronikal do vnitrozemí. Pak by se měli čeští paragáni přeskupit a čekat na další úkoly. „V této další fázi boje pak můžeme být nasazeni na základě strategických pokynů velení do dalších operací, zejména průzkumu bojem formou přepadů a léček," dodává kapitán Pícek.

Hromadný seskok je cenná zkušenost

V tomto roce 43. výsadkový prapor splnil plně operační schopnosti podle metodiky CREVAL, a proto mezi úkoly tohoto cvičení bylo i prověření podřízených jednotek – v tomto konkrétním případě výsadkové roty, zda dodržuje stanovené standardy.

„K dalším úkolům patřilo zejména prověření našich schopností, jako například taktický vzdušný výsadek, aeromobilní operace a bojové patrolování

na laně mezi vakem a výsadkářem. Ale právě na základě dlouhodobé spolupráce jsou naši výsadkáři zvyklí používat obě varianty."

„My si pozvání ze strany 173. výsadkové brigády americké armády k účasti na letošním cvičení Saber Junction 2018 velmi vážíme, protože je to uznání našich kvalit, ale zároveň dlouhodobá spolupráce s touto jednotkou je zárukou, že česká armáda je pro naše spojence nejen partnerem, ale i pevnou součástí Aliance," konstatuje podplukovník Jiří Adamec, velitel 43. výsadkového praporu Chrudim. „Dosavadní hodnocení našich výsadkářů ze strany velení americké 173. výsadkové brigády je vždy velmi vysoké a intenzivní spolupráce obou jednotek bude i nadále v příštích letech pokračovat."

Text a foto: Jana Deckerová

Národní centrum kybernetických

operací aneb obrana v nové doméně

Národní centrum kybernetických operací (NCKO) buduje pod hlavičkou Vojenského zpravodajství obranu kybernetického prostoru, který byl Severoatlantickou aliancí uznán za další doménu, kde může probíhat válečný konflikt. NCKO rozvíjí své schopnosti, zpracovává strategii kybernetické obrany, věnuje se osvětové činnosti a připravuje personál pro boj na poli jedniček a nul.

Rozvoj a činnost NCKO

NCKO vzniklo ve struktuře Vojenského zpravodajství v roce 2016. Od začátku se centrum soustřeďuje na zavádění špičkových technologií a na přípravu odborníků pro provádění vysoce sofistikovaných kybernetických operací. Vytváří podmínky pro cvičení a testování a vyvíjí schopnosti potřebné pro zabezpečení kybernetické obrany. Vedle toho NCKO spolupracuje na legislativních změnách, které kybernetickou obranu ukotví v českých zákonech.

Strategie kybernetické obrany ČR

NCKO vypracovalo Strategii kybernetické obrany České republiky pro období let 2018–2022, která stanovuje koncepci pro zajišťování obrany státu v kybernetickém prostoru. Reaguje na současné klíčové výzvy, kterými jsou především nové trendy prosazování vlivu, vzrůstající riziko ze strany nestátních aktérů, kyberterorismus, rostoucí počet zařízení internetu věcí, nízká míra digitální gramotnosti, nedostatečné povědomí uživatelů o zásadách bezpečnosti v kybernetickém prostoru a vzrůstající závislost obranných složek státu na informačních a komunikačních technologiích.

Změna názvu kybernetického pracoviště

Letos došlo také ke změně názvu kybernetického pracoviště z Národního centra kybernetických sil na Národní centrum kybernetických operací. Pojem „síly“ je totiž tradičně i legislativně užíván pro označení jednotlivých bojových složek Armády ČR. V rámci ozbrojených sil má v průběhu příštího roku dojít k vytvoření Velitelství kybernetických sil a informačních operací. Kybernetické síly budou tedy sloužit potřebám armády, kdežto Národní centrum kybernetických operací je institucí určenou ke komplexnímu zajišťování kybernetické obrany České republiky.

Osvěta v oblasti kybernetické obrany

Jedním z cílů Vojenského zpravodajství je osvěta problematiky kybernetické obrany. Příslušníci NCKO se proto pravidelně účastní kybernetických konferencí a diskuzí. V letošním roce například NCKO připravilo odborný workshop pro finalisty druhého ročníku celostátní soutěže kybernetické bezpečnosti. V jeho rámci studenti navštívili NCKO, seznámili se s činností centra a sami si vyzkoušeli způsob odhalení a analyzování malware. Tato

spolupráce bude pokračovat i do budoucna, neboť NCKO se aktivně podílí i na startujícím 3. ročníku soutěže, které vedle dalších institucí udělil záštitu také ředitel Vojenského zpravodajství brig. gen. Jan Beroun.

Máme řadu špičkových technologií, které nejsou k dispozici v žádné komerční společnosti

Pro doplnění tohoto článku jsme položili několik otázek zástupci ředitele NCKO, plk. Kamilu Tichému.

Národní centrum kybernetických operací vzniklo již před dvěma lety. Co se vám za tu dobu podařilo a jaké jsou vaše současné výzvy?

Od našeho vzniku jsme se soustředili na několik zásadních oblastí, které lze primárně rozdělit na technické a netechnické. V té technické to byly činnosti spojené se zajištěním vhodných prostor a vybudování infrastruktury pro potřeby základního fungování centra, nákup potřebných technologií a dalšího speciálního vybavení. Co

se týče netechnické části, tak hlavní prioritou NCKO bylo nastavení vhodných podmínek pro získání kvalifikovaného personálu, úprava legislativy a vytvoření celkového konceptu strategie kybernetické obrany ČR.

Osobně se domnívám, že se nám podařilo splnit spoustu úkolů, které jsme si předsevzali, což beru zároveň jako závazek do budoucna dále pokračovat v nasazeném tempu a směřování k cíli, kterým je plnohodnotné zajištění obrany ČR v kyberprostoru.

Jednu z největších výzev do budoucna vidím v legislativním procesu, který je do určité míry závislý na mnoha okolnostech. Vojské zpravodajství bylo již z podstaty své činnosti veřejnosti velmi uzavřené. V současné době se však NCKO musí do určité míry veřejnosti otevřít a prezentovat své potřeby a cíle. Bez otevřeného dialogu, převážně s odbornou veřejností, by byla snaha o legislativní úpravy nejspíš marná.

Do jaké míry vás limituje fakt, že parlamentem zatím neprošla novela zákona o Vojském zpravodajství, která ukotvuje kybernetickou obranu v české legislativě?

Vojské zpravodajství obdrželo od vlády ČR jednoznačný úkol vytvořit prvek, který bude schopen provádět široké spektrum operací v kyberprostoru a aktivity nutné pro zajištění kybernetické obrany ČR. Na základě tohoto mandátu NCKO buduje podmínky a schopnosti potřebné pro plnohodnotné působení v kyberprostoru. Bez případných legislativních změn získávat schopnosti můžeme, nicméně pro jejich plnohodnotné využití máme svázané ruce. Řekl bych to asi tak, že 70 % činností můžeme provádět i bez legislativních změn. Zbýlých 30 % je potřeba ukotvit do platných zákonů a stanovit pravidla jejich použití.

Jak se vám daří nabírat personál a co můžete případným adeptům nabídnout?

Musím přiznat, že k náboru personálu jsem byl ze začátku dosti skeptický, neboť jsme se museli zaměřovat převážně na čerstvé absolventy univerzit, u nichž lze jen velmi těžce předem odhadnout, jak se dokáží začlenit do kolektivu pracovníků, se kterými jsme začínali. Nicméně úroveň technických znalostí některých z nich mne velice mile překvapila. V současné době mohu říct, že první příchozí absolventi jsou již plnohodnotnými členy týmu.

Nyní se zaměřujeme na propagaci NCKO navek účastí na odborných konferencích a různých pracovních veletrzích, v jejichž rámci se snažíme jednotlivým adeptům vysvětlit specifika práce u NCKO. Za sebe chci říct, že máme jeden z nejlepších kolektivů, v jakém jsem kdy pracoval a vlastně řadu špičkových technologií, které svým specifickým využitím nejsou k dispozici v žádné komerční společnosti.

Pro většinu adeptů je určitou motivací i fakt, že svůj koníček, kterým jsou informační technologie, mohou využít pro posílení obrany celého státu.

Jaké schopnosti NCKO rozvíjí a které byste vyzdvihl jako stěžejní?

Rozvíjíme celou řadu schopností, od virtualizace technických řešení pro potřeby cvičení a testování, přes forenzní analýzu, analýzu síťového provozu, analýzu malware a jejich úpravu, až po vývoj speciálních SW pro potřeby kybernetické obrany. V netechnické části je to pak získávání relevantních informací o hrozbách v kyberprostoru a to jak vlastními silami, tak ve spolupráci s jednotlivými partnery.

Kdo jsou vaši hlavní partneři v této oblasti v Česku i zahraničí?

V ČR je to jednoznačně Národní úřad pro kybernetickou a informační bezpečnost, který nám v začátcích velmi pomáhal jak při konzultacích ohledně technických záležitostí, tak také v rozvoji spolupráce s dalšími subjekty. V současné době NCKO spolupracuje jak se státními institucemi, tak i se soukromými subjekty a v neposlední řadě i s akademickou sférou. V zahraničí pak primárně spolupracujeme s partnerskými zpravodajskými službami převážně ze členských států NATO a EU.

Armáda České republiky oznámila záměr vytvořit Velitelství kybernetických sil a informačních operací. Jak bude probíhat vaše spolupráce a v čem se NCKO liší?

S lidmi, kteří mají výstavbu Velitelství kybernetických sil a informačních operací v AČR na starosti, jsme v úzkém kontaktu již od začátku a i přes některé počáteční rozdílné názory musím jednoznačně říct, že ve výsledku jsme ve všech aspektech kybernetické obrany ve shodě. AČR vytvořením prvku kybernetických sil cílí primárně na zajištění bezpečnosti vlastních informačních systémů a bojových prostředků na operační a taktické úrovni, kdežto NCKO je vytvořeno pro komplexní zajištění kybernetické obrany ČR a to jak aktivitami na straně útočícího subjektu, tak aktivní podporou vojenských akcí, a také pro aplikaci síly a provádění širokého spektra operací v kyberprostoru.

Text: Alžběta Riethořová,
foto: Vojské zpravodajství

VOJENSKÉ ZPRAVODAJSTVÍ ČR

Hledáme uchazeče se zájmem o:

- kybernetickou bezpečnost
- forenzní analýzu
- analýzu síťového provozu
- big data a jejich zpracování
- penetrační testování
- reverse engineering
- programování
- prohlubování znalostí a rozvoj
- podílení se na zajišťování obrany ČR

Nabízíme:

- jedinečné uplatnění
- nadstandardní pracovní podmínky
- špičkové zázemí

Požadujeme:

- ochotu podílet se na zajišťování obrany ČR
- občanství ČR a splnění podmínek především dle zákona č. 221/1999 Sb., a zákona č. 412/2005 Sb.

NÁRODNÍ
CENTRUM
KYBERNETICKÝCH
OPERACÍ

kariera@mod.gov.cz

Studenti Univerzity obrany absolvovali před státní zkouškou kurz pořádaný francouzskou cizineckou legií

Peklem jihoamerické džungle

Necelý jeden týden dělil návrat dvou studentů Univerzity obrany z guyanské džungle a okamžik, kdy oba stanuli před komisemi u státních zkoušek. Rotmistr Michal Popovyc a rotný Adam Weisser si přípravu na důležitý krok v profesní kariéře rozšířili o pobyt v příšeří husté vegetace pralesa, ve vysoké vlhkosti, častém dešti a za neustálé přítomnosti hmyzu či jedovaté fauny.

Komáři zde přenášejí malárii, nebezpečné bývá uštknutí hadem, kousnutí pavoukem, bodnutí štírem či kontakt s jedovatou žábou. „Po pár dnech však přestanete nebezpečí vnímat a soustředíte se jenom na výcvik,“ konstatuje rotný Adam Weisser. Spolu se svým kolegou, rotmistrem Michalem Popovycem, jsou na pobyt v nebezpečném a nestabilním prostředí připraveni díky působení v zájmové skupině Commandos. Uvedené hrozby a všudypřítomné vlhko byly však i pro ně něčím novým a neznámým.

Výcvik, jehož účastníky jsou již tradičně i studenti Univerzity obrany, pořádá 3. pluk pěchoty francouzské Cizinecké legie se sídlem ve městě Kourou. Legionářský pluk má vyčleněné instruktory pro Centrum výcviku v rovníkových oblastech (CEFE)

se základnou přímo v amazonském pralesě poblíž městečka Regina. Tam se také prvních deset dnů po přeletu účastníci kurzu připravují intenzivním výcvikem, který je směřuje k završení kurzu – čtyřdennímu maratonu tropickou džunglí jako testu schopnosti přežít.

„První den na základně jsme dělali přezkoušení, které mělo odhalit fyzické schopnosti jednotlivých účastníků kurzu. Následovalo seznámení s tím, jak si máme správně sbalit batoh, dále poučení o chování v džungli. Informace o místní flóře a fauně byly doprovázeny praktickými ukázkami v tamní malé zoologické zahradě. V ní žije většina místních živočichů, například jaguár, anakonda či pavouci,“ říká rotný Adam Weisser.

Přes překážky k cíli

Praktický výcvik je zaměřen především na osvojení návyků nezbytných pro přežití v místních nehostinných podmínkách. Ty jsou věrně zachyceny v knize a filmu Motýlek, jejichž děj se odehrává právě na zdejších Dábelských ostrovech. „V průběhu kurzu nás naučili rozpoznávat stromy, rostliny, co jíst v džungli, jak udělat past, na co si dávat pozor, co lze vyrobit z přírodních místních materiálů. Jako třeba batoh Katuri, který unese dospělého muže. Dozvěděli jsme se, jak si v pralesě rozdělat oheň a postavit přístřešek, ale také jak se v pralesě orientovat,“ upřesňuje rotný Weisser.

Slepé rameno řeky. V něm bahnitá voda. To vše zahaleno v bujně tropické vegetaci. Takové je prostředí,

v němž je zbudována jedna z místní soustavy čtyř překážkových drah v džungli. Za neustálého dohledu instruktorů si opakovaně účastníci kurzu vychutnávají tuto třešničku na legionářském dortu. Piste Pecari, Stezka sviní, jak je dráha nazývána, prověřuje schopnost vojáků přelézat, balancovat, podlézat, šplhat, skákat, potápět se či plavat. Stezce lián (Piste Liane) frekventanti přiléhavě říkají opičí. Tvoří ji především lana, sítě, stromy a dřevěné konstrukce. Je zaměřena na šplhání, ručkování, skoky a balancování. A právě tato lanová dráha se stala osudnou pro rotmistra Michala Popovych. Na jedné z překážek se zranil, což ho vyřadilo z dalšího výcviku. Ze zdravotních důvodů pak kurz přežití nedokončil.

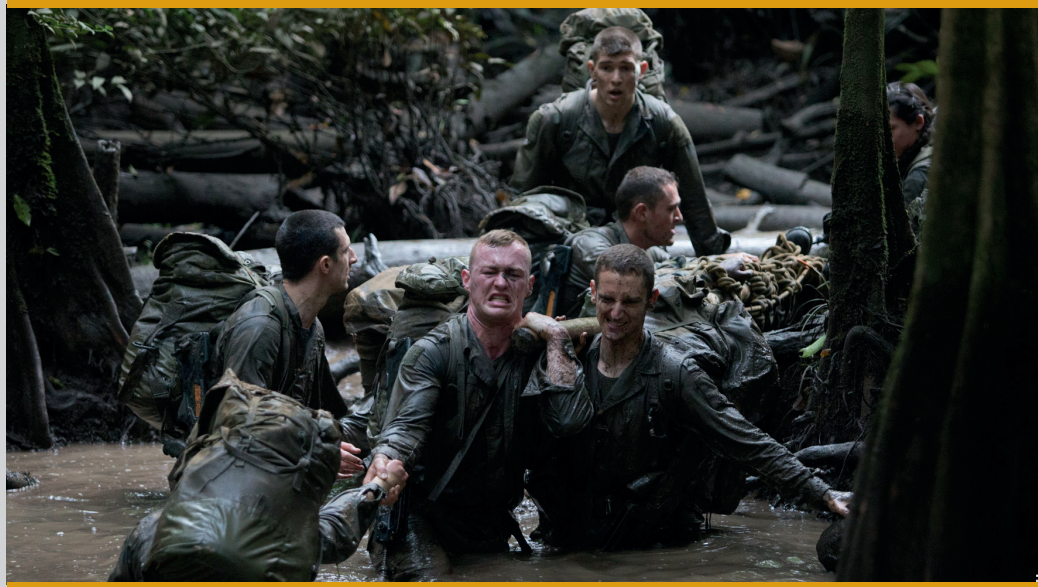
Systém překážkových drah dále tvoří Piste Jaguar, jejíž překonání nejen trvá nejdéle, ale navíc vyžaduje spolupráci celé desetičlenné skupiny. Bahno, stromy a další překážky zde doplňuje obří hladká stěna. Poslední prověřkou je Piste Brancardage, kde skupina minimálně sedmi lidí provádí transport „raněného“. Ten je přivázaný co nejpevněji k dlouhé kládě, kterou vojáci přepravují přes náročný rozbahněný terén se značným převýšením.

Přežít extrémním prostředím

Celá výše popsaná příprava směřuje k náročné čtyřdenní závěrečné zkoušce, jejímž cílem je ověřit, nakolik si frekventanti osvojili nové znalosti a dovednosti a jak jsou schopni s minimální výstrojí přežít v extrémně nepřátelském prostředí. Nedlouho před zahájením zkoušky domorodý indián pracující pro zdejší jednotku předal vojákům část ze svých bohatých zkušeností. Ukázal, které plody se dají jíst a jak si je připravit. Předvedl, jak si opatřit stravu lovem, jak zhotovovat vrše na ryby a pasti na zvěř. „Měli jsme možnost ochutnat například ugrilovaného kajmana, jihoamerické prase a také papouška,“ říká Adam Weisser.

Pak ovšem začalo jít do tuhého. „Vzali nám veškeré vybavení, zůstaly nám jen maskáče bez trika, boty bez tkaniček, čelovka, čutora, mačeta, moskytiéra na hlavu, buzola a pištalka. Na celou skupinu jsme dále měli jeden zapalovač a brokovnici na lovení zvěře.“ Po vstupu do džungle museli frekventanti plnit úkoly, které jim postupně zadávali instruktoři. Jako například postavit přístřešek, udělat pasti na ryby a zvěř, rozdělat oheň a vyrobit vor, jenž měl skupině poslední den posloužit k opuštění místa přežití. A to vše jen z přírodního materiálu. Hlad a vyčerpaní způsobily, že rotný Weisser ani nepřemýšlel nad zvuky, které se první noc v terénu linuly ze ztemnělého pralesa: „Jelikož jsme byli bez jídla a po fyzické námaze, doslova jsem vypnul na zemi u ohně a vyspal se nádherně.“

Za celou dobu se skupině podařilo ulovit pouze tři malé rybky a žábu velkou jako chodidlo. Potravou byly jen pralesní plody. „Nehostinný prales jsme opustili na voru a začal den individuálních disciplín. Mezi ně patří skok do řeky z výšky dvanácti metrů,“ popisuje jeden z největších zážitků Adam Weisser a ani nelituje, že skok proběhl z mostu a ne z paluby helikoptéry, jak se v minulosti stávalo. „Zkouška pokračovala rozpoznáváním rostlin, vázáním uzlů na čas, výrobou pastí, orientákem v pralesu a absolvováním individuálních překážkových drah. Díky absenci jídla to bylo velice náročné, jelikož nám chyběla energie,“ dodává rotný Weisser.

Plnění náročného programu a komunikaci s dalšími účastníky kurzu alespoň trochu usnadnila menší jazyková bariéra ve srovnání s předchozími roky. „Všichni uměli perfektně anglicky, což se však nedalo říct o instruktorech, ti mluvili pouze francouzsky. Takže při jakékoli činnosti jsem musel vše odkoukávat od ostatních,“ popisuje student Weisser.

Získali odznak jaguára

Poslední den na základně museli účastníci kurzu místo odpočinku přebrodit po skupinách řeku, absolvovat orientační pochod a opět zvládnout Piste Brancardage. Adam Weisser a ti kadeti z vojenské školy École Spéciale Militaire de Saint-Cyr, kteří kurz dokončili, tak složili závěrečnou zkoušku. Nyní na svých uniformách mohou nosit odznak jaguára, který ve Francouzské Guyaně získali. A také vzpomínat na pocity úlevy, štěstí a vítězství, které se u všech dostavily poté, co

náročný kurz přežití absolvovali. Rotný Adam Weisser byl instruktory hodnocen jako třetí nejlepší ve své četě.

Hned po návratu z Jižní Ameriky do Brna čekaly studenty Univerzity obrany náročné státní zkoušky. Rotmistr Michal Popovych úspěšně složil závěrečné zkoušky na konci navazujícího magisterského studia a rotný Adam Weisser také úspěšně absolvoval sdruženou státní zkoušku z Managementu, Ekonomie a Ekonomiky obrany a bezpečnosti, v jeho případě na závěr čtvrtého ročníku magisterského studia. Náročnost přípravy v krátkém čase shrnul úspěšný účastník guyanského kurzu s notnou dávkou nadsázky takto: „Bylo to celkem náročné, radši bych byl další měsíc bez jídla v džungli, než se učil na státní zkoušku. Ale hodně mi s učením pomáhala moje přítelkyně, která se mnou studuje v ročníku. Bez ní bych nejspíš neuspěl.“

Text: Pavel Pazdera a Viktor Sliva, foto: archiv Adama Weissera a CMM

Cvičení prověřilo připravenost polní nemocnice i ze zvládnutí hromadného příjmu raněných

Medical Man 2018

V Hradci Králové se uskutečnilo mezinárodní cvičení za účasti přibližně 200 vojáků armád států V4, tedy České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska. Hlavním cílem bylo hodnocení jednotek zdravotnického úkolového uskupení mezinárodním hodnotitelským týmem a samozřejmě i ukázka připravenosti a interoperability zdravotníků a lékařů.

Cílem bylo zhodnotit kvalitu poskytování zdravotní péče jednotkami země visehradské čtyřky, kam patří také Slovensko, Maďarsko a Polsko. „Jádro a vedoucí stát tvoří se svojí polní nemocnicí Česká republika, kterou personálně a materiálně rozšiřují moduly států, jako jsou Slovensko, Polsko a Maďarsko. Cvičení se účastní spolupracující rumunská jednotka a tým hodnotitelů složený z více než deseti států (zemí NATO a partnerských zemí),“ uvedl brigádní generál Zoltán Bubeník, ředitel Agentury vojenského zdravotnictví Armády České republiky. Jeho slova doplnil i generál-major Jaromír Zůna, ředitel sekce podpory MO. „Jsem mimořádně spokojen, naše zdravotnická služba patří ke špičce napříč členy NATO. Na tomto cvičení se ukázalo, jak daleko vojenské zdravotnictví postoupilo. Nejde jen o vysokou kvalifikaci personálu a schopnost řídit a organizovat hodnocení a diagnostikování v anglickém jazyce, ale vidíme to i na technickém vybavení, které je velmi pokročilé. Modernizace velmi zdárně pokračuje a bude tomu tak i v nadcházejících letech,“ uvedl generál.

Rozsáhlá cvičení každý rok

Poslední podobné cvičení na hradecké základně, při němž byla polní nemocnice postavena, se konalo v roce 2015. Česká polní nemocnice se účastní cvičení každoročně, třeba loni to bylo v Německu. Polní nemocnici tvoří stany a kontejnery, ve kterých jsou umístěny například operační sály, jednotka intenzivní péče, magnetická rezonance či stomatologická ordinace. Pokud je nemocnice nasazena samostatně, součástí jsou i prostory určené pro logistiku, jako třeba ubytovna pro personál, polní kuchyně nebo elektrocentrála. Nemocnice nabízí péči na úrovni okresní nemocnice. Polní nemocnice je složená v desítkách kontejnerů, po postavení zabírá plochu až dvou fotbalových hřišť. Hradeckou nemocniční základnu tvoří 6. a 7. polní nemocnice, všechny jednotky od 1. července 2010 sídlí v Hradci Králové. Polní nemocnici ČR nasadila naposledy v letech 2007 a 2008 v Afghánistánu, poté čeští lékaři působili dalších několik let v oblasti formou chirurgických týmů jako příspěvek do francouzské a pak americké polní nemocnice.

Výstavba trvala tři týdny

Přibližně tři týdny trvala výstavba nemocničního koridoru, který tvoří šestadvacet nemocničních stanů a dvanáct speciálních zdravotnických kontejnerů. Výcvik zdravotnického personálu i ostatních prvků mezinárodní polní nemocnice se od běžného vojenského výcviku odlišuje hlavně v tom, že necvíčí zdravotnické postupy, protože všichni příslušníci polní nemocnice vykonávají svou každodenní odbornou praxi ve vojenských i civilních nemocnicích a ostatních zdravotnických zařízeních. Během výcviku dochází ke sladění postupů, procesů, prověření komunikačních toků a také ke kontrole vybavení a zásobování zdravotnickým materiálem. Právě z těchto důvodů se první polovina výcviku uskutečnila na teoretické úrovni a krev, byť jen ta umělá, začala téct až v druhé polovině výcviku.

Když teče krev

Druhá fáze cvičení se již nesla ve znamení namasovaných poranění v různém rozsahu. Stačilo jedině slovo, aby bylo všem jasné, co bude následovat. „Byl

A fakta

Polní nemocnici tvoří stany a kontejnery, ve kterých jsou umístěné například operační sály, jednotka intenzivní péče, počítačový tomograf známý jako „Céťčko“ či stomatologická ordinace. Pokud je nemocnice nasazena samostatně mimo větší vojenské základny, jsou její součástí i logistické prvky, tedy vlastní energocentrum, kuchyně s jídelnou, sociální a ubytovací zázemí. Naposledy jako celek působila v letech 2007 a 2008 v Afghánistánu. Po stažení polní nemocnice zpět do republiky působili čeští lékaři a nelékařský personál zejména v Afghánistánu (základna HKIA, pozn.), ale také v Iráku v takzvaných polních chirurgických týmech, které doplňovali jiné koaliční nemocnice.

vyhlášen Mascal“, krátká informace, která vyvolala v hlavě každého z přítomných zdravotníků identickou reakci: „A je to tady!“ Nikdo na nic již nečekal, každý věděl, kde je podle Mascal plánu jeho místo. Začala se připravovat jednotlivá pracoviště. Dva zdravotníci na triádění pacientů (tzv. triáží) na betonovém plácku před nemocnicí, ostatní zdravotníci byli uvnitř nemocnice. Začíná platit zjednodušený přístup k raněným, jedná se vlastně o jakési krizové řízení. Přes rádiové spojení přicházejí první konkrétní informace. Bude se jednat o střelná poranění a také o ztrátové (resp. traumatické) poranění, přičemž po útoku atentátníka jde o ztrátu horní končetiny a masivní krvácení spojené s řadou dalších poranění. Samozřejmě v tento okamžik jsou již specialisté nachystáni na příjem poranění, zraněné přiváží sanitky, v případě poranění v boji by záleželo na okolnostech, obvyklý je přesun vrtulníkem.

Příjem raněných a zhodnocení postupů

Oba raněné, v tomto případě figuranty, si převezmou jednotlivá odborná pracoviště. Rozsáhlý stan ve svých útrobcích skrývá vše, od operačních sálů, po diagnostickou část, magnetickou rezonanci, jednotku intenzivní péče atp. V případě střelného poranění nastal pneumotorax, pacient byl ošetřen a stabilizován a přímo v nemocnici se podrobil operaci. Již prvotní diagnostika byla velice důležitá a lékařům pomohla s následným určením postupů. To samozřejmě zahraniční hodnotící komisaři a komisařky velmi chválí, taktéž i bezchybnou komunikaci v anglickém jazyce. Pacientka po masivním krvácení je přivezena

v bezvědomí, ztráta předloktí si vyžádala spolupráci hned několika oddělení a odborností. Turniket je sejmuto a lékaři a personál napojují poraněnou na umělou plicní ventilaci a chirurgové se pouští do náročné operace. Hraje se zde o každou minutu. I přes to, že jde o cvičení a místo skutečných obětí jsou zde jen namaskovaní figuranti, cvičící se chovají jako při skutečném zásahu.

Hodnotí se vše

Evaluátoři, tedy hodnotící z různých zemí, bedlivě celý proces pozorují, vše si zapisují. Při závěrečném hodnocení a vyhodnocení jednotlivých úkonů, ale i celkově jednotlivých dnů cvičení je bráno v potaz, jak byl zásah rychlý, jak probíhala diagnostika pacienta

v poli, tedy před přivezením do nemocnice (Role), jaká byla poskytnuta vstupní data lékařům a zdravotnickému personálu a následně správné třídění podle daných, zaběhnutých klíčů, tedy míry poranění, ztráty krve atp. A jak si vedl náš vojenský tým? Jedním slovem skvěle. Naši vojenští zdravotníci jsou dlouhodobě skvěle hodnoceni a i na cvičení Medical Man se prokázala naše schopnost rychle reagovat, umět se přizpůsobit situaci a hlavně udělat vše pro záchranu jakéhokoliv lidského života, který je lékařům svěřen.

Text: Michal Voska, kpt. Lada Ferkalová,
foto: Michal Voska